TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦY LỢI
Khoa CNTT – Bộ môn CNPM

LẬP TRÌNH NÂNG CAO

Giảng viên: Lý Anh Tuấn
Email: tuanla@wru.vn

Delegate và xử lý sự kiện

Delegate là gì?

- Delegate là kiểu dữ liệu đặc biệt, là biến kiểu tham chiếu, có khả năng lưu trữ một tham chiếu tới phương thức
- Delegate là một cơ chế hỗ trợ chung cho việc gọi phương thức gián tiếp trong khi chạy => delegate được hiểu là Ủy quyền

Khai báo delegate

- Khai báo delegate trong C# quyết định các phương thức mà có thể được tham chiếu bởi delegate đó.
- Một delegate có thể tham chiếu tới một phương thức, mà có cùng dấu hiệu như của delegate đó.

Ví dụ

- C# đã tạo ra một kiểu delegate có dạng như sau

```
public delegate void EventHandler(object sender, EventArgs e);
```

- Kiểu này được dùng để tham chiếu tới các phương thức có 2 tham số là object và EventArgs
- Sự kiện click của một button là một thể hiện của kiểu delegate đó (delegate có tên là EventHandler)

```
public event EventHandler Click;
```

Ví dụ

- Do vậy, khi tạo một sự kiện click cho một nút (Vd nút btSo1) ta sẽ thấy sự kiện này được tham chiếu tới một hàm có 2 tham số object và EvenArgs

```
this.btSo1.Click += new System.EventHandler(this.btSo1_Click);

private void btSo1_Click(object sender, EventArgs e)
{
}
```

Khởi tạo deletage

- Khi một kiểu delegate được khai báo, một đối tượng delegate phải được tạo với từ khóa **new** và được liên kết với một phương thức cụ thể.
- Khi tạo một delegate, tham số được truyền tới biểu thức **new** được viết tương tự như một lời gọi phương thức, nhưng không có tham số tới phương thức đó.

Ứng dụng của delegate

- Trong lập trình C# delegate được sử dụng chính vào thực thi sự kiện (event) và các phương thức gọi sau (call-back methods).
- Để thực thi delegate trong ứng dụng cần:
  - Khai báo delegates (khai báo kiểu, khai báo biến)
  - Tạo thể hiện delegates (cho biến delegate tham chiếu tới phương thức)
  - Sử dụng delegates.

Khai báo delegate

Khai báo kiểu delegate

cú pháp:

delegate <kiểu_trả_về> <tên_delegate> (<danh_sách_tham_số>)

Ví dụ:

```
delegate void Thongbao(string str); // tương tự khai báo phương thức
                                    // sử dụng từ khoá delegate
```

Khai báo biến delegate

```
Thongbao thongbao1;
```

Tạo thể hiện cho delegate

Cú pháp: new *DelegateType* (*obj.Method*)

- Biến delegate chứa phương thức và đối tượng nhận, nhưng không chứa tham số

```
new Thongbao(myObj.SayHello);
```

- Đối tượng có thể là *this* (và có thể bỏ qua)

```
new Thongbao(SayHello);
```

Tạo thể hiện cho delegate

- Phương thức có thể là *static*. Trong trường hợp này, tên của class phải được thay thế cho đối tượng.

```
new Thongbao (MyClass.StaticSayHello);
```

Tạo thể hiện cho delegate

- Dấu hiệu của phương thức phải trùng với dấu hiệu của *DelegateType*
  - số lượng tham số
  - kiểu dữ liệu của tham số (bao gồm cả kiểu trả về)
  - kiểu truyền tham số (ref, out, value)

Tạo thể hiện cho delegate

Tạo phương thức sẽ gán cho biến delegate

```
void SayHello(string str) //phương thức này phải có cùng kiểu trả về
    và cùng tham số với delegate sẽ dùng nó
{
    Console.WriteLine("Hello from " + str);
}
```

Tạo thể hiện cho biến delegate

```
thongbao1 = new Thongbao(SayHello);
```

Sử dụng delegate

- Sử dụng delegate bằng cách đưa ra tên của delegate và truyền các tham số (nếu có).
- Sử dụng delegates tương tự như gọi một phương thức.

Ví dụ:

Lời gọi biến delegate

```
    thongbao1("John");
 // viện dẫn phương thức SayHello("John")
//=>    "Hello from John"
```

Gán phương thức khác nhau

- **Tất cả các phương thức phù hợp với delegate đều có thể được gán với biến delegate đó**

```
void SayGoodBye(string str) {
    Console.WriteLine("Good bye from " + str);
}
thongbao1 = new Thongbao(SayGoodBye);
thongbao1("John");// SayGoodBye("John") => "Good bye from John“
```

Gán phương thức khác nhau

Chú ý

- Biến delegate có thể được gán giá trị *null* (không có phương thức nào được gán cho nó).
- Nếu biến delegate bằng *null* thì sẽ không được gọi

Các kiểu delegate

- Delegates có hai kiểu và phụ thuộc vào yêu cầu của ứng dụng mà các kiểu của delegate được lựa chọn.
  - Single-cast delegate
  - Multicast delegate

Single-cast delegate

- Một single-cast delegate dẫn xuất từ lớp System.Delegate.
- Nó chứa tham chiếu tới chỉ một phương thức tại một thời điểm.

Multicast delegate

- Một multicast delegate dẫn xuất từ lớp System.MulticastDelegate.
- Nó chứa một lời gọi của danh sách phương thức.
- Kiểu trả về của tất cả delegates này phải là giống nhau.
- Khi một multicast delegate được gọi, nó sẽ xử lý tất cả phương thức theo thứ tự mà nó đã gán.

Multicast delegate

- Thêm phương thức vào multicast delegate sử dụng toán tử +
- Loại bỏ phương thức khỏi multicast delegate sử dụng toán tử -

Multicast delegate

- **Biến multicast delegate có thể chứa nhiều giá trị cùng một thời điểm**

```
Thongbao thongbao1;
thongbao1 = new Thongbao(SayHello);
thongbao1 += new Thongbao(SayGoodBye);
thongbao1("John");
// "Hello from John"      "Good bye from John"
```

Multicast delegate

- **Biến multicast delegate có thể chứa nhiều giá trị cùng một thời điểm**

```
Thongbao thongbao1;
thongbao1 = new Thongbao(SayHello);
thongbao1("John");    // "Hello from John"
thongbao1 += new Thongbao(SayGoodBye);
thongbao1 -= new Thongbao(SayHello);
thongbao1("John");    // "Good bye from John“
```

Multicast delegate

- **Chú ý**
  - Nếu multicast delegate là một hàm, thì sẽ trả về giá trị của hàm được tham chiếu cuối cùng.
  - Vì một biến multicast delegate là 1 biến tham chiếu đến nhiều hàm. Khi gọi biến multicast delegate thực hiện thì nó sẽ lần lượt thực thi các hàm mà nó đã tham chiếu đến => kết quả sẽ là kết quả của hàm cuối cùng.

Multicast delegate

- **Chú ý**
  - Nếu multicast delegate có tham số ref thì tham số đó sẽ được truyền qua tất cả các phương thức.

Multicast delegate

- **Chú ý**
  - Nếu multicast delegate có tham số out, tham số của lời gọi cuối cùng sẽ được trả về.

Bài tập

- Tạo 4 hàm cộng trừ nhân chia:
  - Tham số truyền vào là 2 số nguyên
  - Trả ra kết quả tương ứng với 2 số tham số truyền vào
- Tạo delegate
- Thực hiện tham chiếu đến 4 hàm trên
- Gọi và xem kết quả

Bài tập 2

- Tạo một lớp Nguoi có các thông tin:
  - Tên, tuổi, chiều cao, cân nặng, ….
  - Phương thức so sánh tuổi, chiều cao, cân nặng giữa 2 người
- Thực hiện nhập thông tin 2 người
- Sự dụng delegate thực hiện gọi so sánh sẽ đưa ra kết quả của cả 3 phương thức so sánh tuổi, chiều cao, cân nặng của 2 người vừa nhập.

Bài tập 3

- Tạo các lớp với các thành phần sau:
  - Lớp người: tên, tuổi, giới tính, quê quán, nhập, xuất
  - Lớp động vật: tên, cân nặng, giá thành, nguồn gốc, nhập, xuất
  - Lớp xe: tên, màu sắc, nguồn gốc, giá thành, nhập, xuất
- Trong chương trình chính, tạo một menu cho phép người dùng lựa chọn làm việc với một đối tượng thuộc một trong các lớp trên.
- Sử dụng delegate để thực hiện lời goi nhập và xuất thông tin cho đối tượng mà người dùng vừa chọn. (thực hiện 1 lời gọi nhập, 1 lời gọi xuất nhưng phải gọi đúng hàm nhập hoặc xuất của đối tượng mà người dùng chọn)

Sự kiện (event)

Giảng viên: Lý Anh Tuấn
Email: tuanla@wru.vn

Event – Bắt sự kiện trên Winform

- Sự kiện là các tác động lên đối tượng trên form.
- Với mỗi tác động người dùng mong muốn thực hiện một nhiệm vụ cụ thể nào đó
- C#.Net đã thiết kế sẵn cho mỗi sự kiện một kiểu delegate tương ứng
- Lập trình viên chỉ cần xử lý các nhiệm vụ bên trong hàm mà delegate của sự kiện đó gọi đến.

Bắt sự kiện - Event

- Các delegate dùng để bắt sự kiện thường có dạng như sau:

  delegate void SomeEvent (object sender, SomeEventArgs e);

- Trong đó
  - Kiểu trả về: void
  - Tham số thứ nhất: Đối tượng gửi sự kiện (kiểu *object*)
  - Tham số thứ hai: sự kiện (một đối tượng của lớp *EventArgs* tương ứng)

Bắt sự kiện - Event

- Ví dụ: Bắt sự kiện click cho nút btThanhtien thì sẽ khai báo:

```
this.btThanhtien.Click += new System.EventHandler(this.btThanhtien_Click);
```

Và định nghĩa hàm:

```
private void btThanhtien_Click(object sender, EventArgs e)
{

}
```

Bài tập

- Tạo 3 lớp: nhà, xe và người. Trong đó mỗi lớp được mô tả với ít nhất các thành phần như sau:
  - Lớp nhà: có thông tin về diện tích sàn, có phương thức so sánh 2 nhà và viết ra nhà có diện tích lớn hơn.
  - Lớp xe: có thông tin về giá xe, có phương thức so sánh 2 xe và viết ra xe có giá cao hơn
  - Lớp người có thông tin về chiều cao, có phương thức so sánh 2 người và viết ra người cao hơn
- Tạo một form có menu cho phép chọn đối tượng làm việc:
  - Nếu chọn nhà thì hiển thị giao diện nhập thông tin về 2 nhà.
  - Nếu chọn xe thì hiển thị giao diện nhập thông tin về 2 xe.
  - Nếu chọn người thì hiển thị giao diện nhập thông tin về 2 người.
- Trên giao diện có một nút so sánh. Thực hiện so sánh 2 đối tượng đang làm việc trên giao diện bằng cách dùng **delegate**